

ifrån till viljan: men vi hafva re-
skan på flere ställen visat, att det
moraliska icke har sin lifrinnelse
hvarken i förnuftet eller i viljan,
utan i hjertat, hvarifrån det se-
dan flödar till de öfriga själsför-
mågenheterna.

§ 96. En annan fråga är det, i hvad för
hållande står viljan till det väktta
samvetet? Det står i sachsens att
"man bör lyda samvetets röst", mm.
men vi påstå, att viljan icke kan
lyda samvetets röst, i allt hvad som
rör människans inre handlingar.
ty jager Apostelen: viljan hafver
jag, men förmågan allt göra det
goda finnar jag icke.

§ 97. Samvetet jager väl: du bör
icke tänka ondt; viljan jager:
jag vill icke tänka ondt: och lik-
väl komma elaka tankar. Härpå
är klart, att samvetet och viljan
stå i samma förhållande till hvar-
andra, som andra själsförmågerna
heter, hvilka hafva sina orga-
ner i hjernan: d. v. s. de äro

"djelfständiga" de potentia" men icke
"de actua". De äro bägge beroende
af hjertat.

§ 98. Likväl måste samvetet först
väckas, innan viljan kan böjas
till det goda. Människans vilja
är i det naturliga tillståndet, "posi-
tive ond". Men genom väckelsen
kan människans vilja blifva, icke
positive "men val" "active" god.
Och då människans vilja blifvit
"active" god, då har "människan
fått en" "god vilja", men "positive
god" kan människan allörig
blifva; ty då vore hon en engel.
"Ingen är god, utan Gud."

R. R. Det moraliska Elementet i
Förnuftet, såsom Idé.

§ 99. Ingen Filosofer kan säga: ondt
Förnuft, godt Förnuft, moraliskt För-
nuft, väckt Förnuft, eller Förnufts-
qual. Deras kan man således säga,
att ingen af de moraliska egenskaperna
som finnas i hjertat, samvetet och
viljan, kunna tillsees Förnuftet.
de enda egenskaper, hvilka kunna